

Ikt. sz.: NOB-40/14-2/2015.

NOB-3/2015. sz. ülés
(NOB-19/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2015. március 9-én, hétfőn, 9 óra 02 perckor
az Országház Esterházy János tanácstermében megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	<i>3</i>
<i>Az ülés résztvevői.....</i>	<i>4</i>
<i>Az ülés megnyitása</i>	<i>5</i>
<i>Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása</i>	<i>5</i>
<i>Tájékoztató a Magyar Patrióták Közössége tevékenységéről.....</i>	<i>5</i>
<i>Hetzmann Róbert tájékoztatója</i>	<i>5</i>
<i>Észrevételek, hozzászólások.....</i>	<i>9</i>
<i>Hetzmann Róbert válasza, reagálása</i>	<i>11</i>
<i>Tájékoztató a Háló Egyesület tevékenységéről.....</i>	<i>13</i>
<i>Dr. Thuróczy György tájékoztatója.....</i>	<i>13</i>
<i>Észrevételek, reflexiók.....</i>	<i>17</i>
<i>Schön György reagálása.....</i>	<i>17</i>
<i>Egyebek</i>	<i>18</i>
<i>Az ülés berekesztése</i>	<i>19</i>

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Magyar Patrióták Közössége tevékenységéről
Előadó:
Hetzmann Róbert elnök

2. Tájékoztató a Háló Egyesület tevékenységéről
Előadók:
Dr. Thuróczy György elnök
Szeibert András vezetőségi tag
Schön György vezetőségi tag

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Pánczél Károly (Fidesz)**, a bizottság elnöke
Szászfalvi László (KDNP), a bizottság alelnöke

Bóna Zoltán (Fidesz)
Dunai Mónika (Fidesz)
Petneházy Attila (Fidesz)
Ander Balázs (Jobbik)

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Szabolcs Attila (Fidesz) Pánczél Károlynak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Sándor Tamás, a bizottság munkatársa

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Hetzmann Róbert elnök (Magyar Patrióták Közössége)
Dr. Thuróczy György elnök (Háló Egyesület)
Schön György vezetőségi tag (Háló Egyesület)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása

PÁNCZÉL KÁROLY (Fidesz), a bizottság elnöke, továbbiakban: ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a mai bizottsági ülésünkön megjelenteket. Köszöntöm a bizottság tagjait, alelnök urat, vendégeinket és köszöntöm nagy tisztelettel szószóló urat.

Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

Megállapítom, hogy bizottságunk 6 jelen lévő képviselővel határozatképes. Jómagam Szabolcs Attila alelnök urat helyettesítem, tehát 7 fővel a bizottságunk határozatképes.

A mai bizottsági ülésünkön két magyarországi civil szervezet mutatkozik be a bizottságnak és ad tájékoztatást a tevékenységéről. Bizottságunk feladatkörébe az is beletartozik, hogy mind az anyaországban, mind az elszakított országrészekben működő civil szervezetek, társadalmi egyesületek tevékenységét megismerjük, arról tájékoztatást kapjunk, és az elmúlt hetekben jelentkezett be a bizottsághoz mindkét egyesület. A Magyar Patrióták Közössége esetében - életkorukat és megalakulásukat tekintve is - egy fiatal egyesületről van szó, ugyanakkor azt gondolom, hogy a tájékoztatásból a jelen lévők megismerhetik azt, hogy mennyire fontos tevékenységet végeznek. A másik a Háló Egyesület, mely katolikus alapokból kinőve egy olyan közösségteremtő tevékenységet végez mind belföldön, mind az elszakított országrészekben immár több mint 10 éve, amely méltán megérdemli azt, hogy itt, a bizottság előtt ők is tájékoztatást adjanak a munkájukról. Köszönöm szépen, hogy a meghívásunkat elfogadták.

A kiküldött napirendi javaslatunk első pontja „Tájékoztató a Magyar Patrióták Közössége tevékenységéről”, a második „Tájékoztató a Háló Egyesület tevékenységéről”, illetve a harmadik az „Egyebek”. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e a kiküldött napirendi javaslatunkhoz képest más javaslat. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, úgy szavazásra teszem fel a napirendet, illetve a napirendi szavazással együtt szavazunk arról, hogy mind a két egyesület szemléltető eszközt is igénybe kíván venni a tájékoztatóhoz, erről is döntenünk kell, hogy ezt tudomásul vesszük és engedélyezzük a mai ülésen.

Kérem, aki egyetért a napirendi javaslattal, az szavazzon. Aki igen? *(Szavazás.)* Aki nem? *(Nincs jelzés.)* Aki tartózkodott? *(Nincs jelzés.)* Köszönöm szépen.

A bizottság 7 igen szavazattal a kiküldött napirendet elfogadta. Ezzel a bizottsági ülést megnyitom.

Tájékoztató a Magyar Patrióták Közössége tevékenységéről

Átadom Hetzmann Róbertnek a szót, a Magyar Patrióták Közössége elnökének, hogy a tájékoztatóját maximum 20 perces időkeretben legyen szíves megtartani. Őné a szó.

Hetzmann Róbert tájékoztatója

HETZMANN RÓBERT elnök (Magyar Patrióták Közössége): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Köszönöm a szót. Mindenekelőtt egyesületünk nevében köszönöm, hogy lehetőséget biztosítottak arra, hogy szervezetünk munkáját itt, az Országgyűlésben bemutathassuk, és hogy az általunk fontosnak tartott kérdéseket itt, az Országgyűlésben, a magyar államiság legfontosabb közjogi intézményében bemutathassuk és ennek itt teret adhassunk.

Röviden az egyesületünket ismertetném, hiszen, ahogy elnök úr is fogalmazott, egy fiatal kezdeményezésről van szó, amit szó szerint is, illetve jellegét tekintve is

értenünk kell. A Magyar Patrióták Közösségét anyaországi és határon túli magyar fiatalok hozták létre a tavalyi évben, 2014. január 22-én, a Magyar Kultúra Napján. Azért ekkor, mert ezzel is egy jelképet szerettünk volna felmutatni, mégpedig azt, hogy ez egy kulturális egyesület, melynek az a célja, hogy a magyarság által létrehozott kulturális örökséget megóvja, dokumentálja, az utókor számára bemutassa, s ami a legfontosabb, hogy a mindennapi életben megélje. Ez egy szemléletet is jelent, hiszen számunkra fontos, hogy kulturális örökségünknek nem a múzeumban van a helye, hanem az életünkben, és azt hiszem, hogy ez a küldetéstudat az, ami tulajdonképpen meghatározza a mi elképzeléseinket, cselekvéseinket, és ennek jegyében kezdtünk el olyan tevékenységeket folytatni, mint az értékmegőrzés.

Talán ezen a helyen biztosan nem kell elmondanom, de azért a figyelmet erre is fel kell hívni, hogy miután a mi nemzetünk nem ér véget az államhatároknál s az államhatárok nem esnek egybe a nemzethatárokkal, a kulturális határokkal, a történelmi régiókkal, ezért nem is lehet a magyar kultúrát államhatárok közé szorítani, hanem mindenütt létjogosultsága van ennek a tevékenységnek, ahová a magyarság eljutott, és amely helyekre, mint szülőföldjére tekinthet. Éppen ezért tevékenységünk rendkívül szerteágazó és viszonylag nagy arányban, azt lehet mondani, hogy 50 százalék körüli arányban a határon túli területekre irányul. Ennek az az elsődleges oka, hogy a legnagyobb probléma a határon túli területeken van.

Hihetetlen méreteket ölt az értékpusztulás. Több oldalról vagyunk szorításban: egyfelől az utódállamok politikája, kultúrpolitikája vagy a kulturális örökségek pusztulni hagyására épül vagy azok szellemi értelemben vett eltulajdonítására. A Magyarországon is ismert történelmi folyamatok - az államosítás és a kommunista diktatúrák borzalmi - a határon túli területeken hatványozottan érvényesültek, ugyanis nemcsak arról volt szó, hogy tönkretettek földbirtokos társadalmi rétegeket, tönkretették a polgárságunkat, tönkretették a parasztságunkat - ahogy itt is -, hanem ez azzal is járt, hogy az erőforrások magyar kézből átkerültek más kezekbe, és ez legjobban a magyar örökségen látszik meg. Elhagyott temetők, szétrohadó kastélyok, omladozó várak jellemzik a Kárpát-medencét, elsősorban a határon túli területeket, különösen ott, ahol a magyar jelenlét kétségtelen. Ahol az utódállamok kultúrpolitikája és nemzetpolitikája kreatív volt és ezeket az emlékhelyeket, értékes műemlékeket, úgymond, ki tudta sajátítani, ott természetesen történtek kiváló helyreállítások, de gyakran a szakmaiság mellőzésével és mindenféle tisztesség mellőzésével azokat különböző, nem magyar műemlékeknek bemutatva.

Egyesületünknek ezért nemcsak az a feladata, hogy lehetőség szerint megőrizze ezt a kulturális örökséget, hisz erre képtelenek is vagyunk - ilyen vállalásaink nincsenek is, hogy mi, mint egyesület megőrizzünk várakat vagy templomokat, hiszen ezt önmagunkban mi anyagilag nem tudnánk fedezni -, nekünk az a feladatunk, hogy ezekre felhívjuk a figyelmet, hogy rámutassunk azokra a súlypontokra, amelyek segítségre szorulnak, és felhívjuk a figyelmet azokra a megoldási lehetőségekre, amelyeket mi látunk. De ami ennél is fontosabb, és azt gondolom, hogy a trianoni sebek kezelésére a legfontosabb, és talán a legnagyobb probléma az, hogy tulajdonképpen a magyar területek vannak elvágva magyar területektől kulturálisan, gazdaságilag és minden tekintetben, és e történelmi térség vérkeringésének a helyreállítására legalább a kulturális területen mindennél fontosabb szükség van, mielőtt végleg elhalnak az összekötő szálak. Ebben a kulturális örökségnek katalizátor szerepe van. Tudnunk kell, hogy nemzeti emlékhelyeink igen nagy része a határon túli területeken található, és nem mindegy, hogy a Magyarországon élő magyarok vagy akár a Felvidéken, Erdélyben élő magyarok tudnak-e ezekről az emlékhelyekről, ellátogatnak-e oda, elzarándokolnak-e oda. Én azt gondolom, hogy egy ilyen valós történelmi tényeken alapuló szemlélet hozzájárulhat egy egészséges nemzettudathoz mindenkiben.

Ezzel a szemlélettel alakult meg a Magyar Patrióták Közössége, és azt mondhatom, hogy egyéves fennállásunk alatt engem is meglepett, hogy milyen sok területen tudtunk értékes munkát végezni. Sajnos, mivel fiatal szervezet vagyunk, ezért a megjelenteknek nem tudtam elhozni ide olyan anyagokat, amelyek az eddigi tevékenységünket mutatják be, merthogy ilyen anyagok még nincsenek, de ilyen tevékenységek természetesen vannak. Ezért most megpróbálom röviden, élő szóban és néhány képen felvázolni, hogy mik azok a területek, amelyeket érintettünk, és mik azok a területek, amelyek érintik a mi működésünket, tevékenységi köreinket, és ahol úgy látjuk, hogy a legnagyobb szükség lenne a magyar állam segítő beavatkozására, segítő kéznyújtására. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

Itt egy képet lehet látni az alakulásról, itt pedig egy képet a szerémségi Maradék faluért tartott jótékonysági estünkről. Azt hiszem, össze lehet hasonlítani, látni lehet a különbséget. Természetesen ezek nem mind a tagjaink, hanem a támogatóink, de ez jól mutatja azt, hogy az egyesület tevékenysége egy év alatt nagyon sok szimpatizánst szerzett magának. Ennek nagyon örülünk, mert ők valójában nem az egyesület szimpatizánsai, hanem az ügyek szimpatizánsai, és az, hogy a szerémségi Maradék falu magyarságáért egy ilyen sikeres rendezvényt tudtunk tartani Budapesten, az annak a tanúbizonysága, hogy a nemzeti szolidaritás nem valamiféle kitalált terminus, hanem egy valós dolog, ami igenis létezik.

Itt rögtön egy képet lehet látni a Kassa környéki szórványból. Ide vezetett az első utunk a határon túli területek közül, Abaúj-Torna vármegye egykori területére. Ez például egy Abaújnádasd nevű falu, ahol már csak öten vallották magukat magyarnak. Óriási problémák vannak ezen a területen, merthogy a református egyházban történt egy kisebb etnikai elkülönülés, és szlovák református gyülekezetek jöttek létre ott is, ahol magyar származású reformátusok élnek. Gyakorlatilag egy erőteljes szlovákosodás indult be, és magyar istentiszteletek nélkül vannak szinte teljes térségek. S hogy milyen értékeink vannak itt? Például itt előkerült az abaújnádasdi református anyakönyv, az 1600-as évektől vezetik ebben az anyakönyvi adatokat. Azt hiszem, ez egy hihetetlen érték, s lehetséges, hogy évek múlva gyűjtős lesz belőle, mert kihal az utolsó magyar is. A gyülekezetből kidobták egyébként, pedig ez egy hihetetlen nagy érték.

Itt egy szószékkorona látható, egy rendkívül értékes népies, úgymond parasztkorona szószékkorona. Ennek a létezéséről a magyar tudományos szakma nem tud, mert nem járt itt egyetlen kutató sem. Ezeket fényképesen dokumentáltuk és egy fényképes tanulmányt készítettünk ezekről a helyszínekről.

A képen egy katolikus templom látható, és talán látszik, hogy az egyik képen Szent József van, de a másik is egy magyar szent ábrázolása. Itt egy magyar feliratokat és többnyire magyar szenteket ábrázoló gótikus templomot találtunk, ennek szintén nincs szakirodalma.

Itt a petőszinyei templomnak a belső, középkorból megmaradt freskói láthatóak. Ez egy református templom, de eredetileg katolikus volt, és azt hiszem, a pálosoké volt. A templom másik falán egy Szent László-legenda lenne látható, de azt sajnos lemeszelték. Korábban teljesen magyar gyülekezet volt, de jelenleg nincs már magyar istentisztelet. Itt pedig a volt magyar iskola épülete látható, amit dokumentáltunk. Az ottlétünkön már megvolt rá a bontási engedély, most már el is tüntették. Ezt direkt, szándékosan juttatták ilyen állapotba, s építettek helyette egy szlovák gyülekezeti termet.

Ez egy olyan határterület, ahol a magyar örökség eltűnéséhez bizonyos érdekek fűződnek, másik oldalról, amiért én senkit nem szeretnék hibáztatni, ez csak rajtunk múlik, hogy mi az, amit megmentünk, és mi az, amit nem. Itt látható ez a templom, a Kassa környéki falvak közül ebben a faluban, Petőszinyén található a legértékesebb műemlék, és emlékeztetni szeretnék rá, hogy az 1910-es években a magyar állam nagyon komoly költségeken restauráltatta ezt a templomot. Tehát akkor még tudtunk

róla, számon tartottuk és értékeltük, hogy ilyen értékeink vannak, de most már ezekről nem tudunk, ezért vissza kell hozni a köztudatba.

Itt Nagyszalánc látható a képen, egy református istentisztelet. Nagyon kevesen vannak, szinte nem is található az interneten se anyag arról, hogy Nagyszaláncon még élnek magyarok. Például szükségük lenne anyanyelvápolásra, illetve egy népművelőt szeretnének, aki megtanítja nekik a magyar énekeket. Itt is nagy nyomás van rajtuk, mert vannak elszlovákosodott gyülekezeti tagok, akik bizonyítani szeretnék a többségi társadalom előtt az ő lojalitásukat, és emiatt harcosan ellenállnak még a magyar énekeknek is, de a tiszteletes kitart maroknyi hívével.

Itt szintén Nagyszaláncon vagyok lefényképezve az ottani tiszteletessel és Erzsike nénivel, aki a vidék utolsó ismerője volt. Mindent meg tudott mondani, hogy mi történt, mi volt a helyi történet, az utolsó dülőneveket is tudta; sajnos tavaly temettük el.

Ez pedig egy Györke nevű település, korábban ez is magyar falunak számított, itt most már csak 2 százalék vallotta magát magyarnak. Ez a Rakovszky-kúria vagy kiskastély. A Rakovszky-család a korábbi Abaúj egyik legnépszerűbb nemesi családja volt a századforduló tájékán. El fog pusztulni ez az épület, itt látható, hogy milyen állapotban van. A képen a Rakovszky-család sírjai láthatók egy Ósva nevű faluban; már csak egy magyar lakik ezen a településen. A szakirodalom nem tud róla, hogy itt ilyen sírok vannak. Itt természetesen minden magyar feliratú, amiket mutatok. Sajnálom, hogy ezek feledésbe mennek, de nekünk az a dolgunk, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy ilyen értékek vannak ott, és lehetőleg tekintetbe kell venni.

Itt a borsi várkastélynál vagyunk. Azt hiszem, ez a kép nem is szorul több magyarázatra.

Tartottunk 2014 áprilisában egy látogatást az Ondava-menti szórványban, ami szintén teljesen elfeledett terület, nem is nagyon tartják számon a néprajzosok sem. Sujánszky Euszták atya, az aradi vértanúk gyóntató papja itt élte remeteként az életét, miután üldözte őt Haynau és a Bach-féle adminisztráció. Itt halt meg, itt is van eltemetve. Ez egy nemzeti emlékhely, meg is koszorúztuk; állítólag évek óta nem volt megkoszorúzva.

Találtunk fejfás temetőket a Felvidéken, ezeket is dokumentáltuk.

Ilyenkor mindig ellátogatunk nemzeti emlékhelyeinkre, itt például a tőketerebesi Andrassy-mauzóleum látható, Andrassy Gyula nyugszik itt.

Most egy kicsit gyorsítok a képeken, mert ezeket csak szemléltetésként hoztam, hogy látható legyen, hogy Erdélyben, a Felvidéken, Muravidéken, Délvidéken is egyaránt sikerült ebben az egy évben tevékenységet végeznünk, nemzeti emlékhelyeket felkeresnünk és bemutatnunk. Hogy ez mennyire programszerűen működik, ezt mutatja, hogy 7 órával ezelőtt érkeztem haza a Délvidékről, mégpedig a szerémségi és a horvátországi területeket kerestük fel.

Itt például Erdővég falu katolikus temploma látható egy Szent István-ábrázolással; nem is tudott róla senki, hogy ez ott létezik, mi sem.

Újlakon van eltemetve Kapisztrán Szent János, ez egy zarándokhely, mely most Horvátországhoz tartozik, és Ilok néven találjuk meg a legtöbb térképen. A középkorban teljesen magyar város volt. Ennek a környéknek a magyar vonatkozású emlékhelyeit kutattuk fel, a kórógyi várat és környékének magyar falvait.

Még meg szeretném említeni, hogy találtunk egy olyan magyarlakta települést Horvátországban, melyről nem is tud a szakirodalom, hogy létezik, egy Ivánfalva nevű települést Diakovár közvetlen közelében - az itteni templom látható a képen -, velük is felvettük a kapcsolatot.

Itt pedig Halász Dániel maradéki református lelkésszel írjuk alá a támogatási szerződést. Mint említettem, jótékonyági estet tartottunk a maradéki magyar közösség javára, és az összegyűlt adományt most juttattuk el hozzájuk.

Néhány kép az egyesület mindennapjaiból, hogy lássák, államtitkár úrral is egyeztetünk Maradékról és ezekről a kérdésekről. Azért mutatok más képeket is, hogy lássák, nemcsak a határon túli területekkel foglalkozunk. Ide kapcsolódik például a Nemzeti Örökség Intézete, melynek szintén a határon túli emlékhelyekkel is kell foglalkoznia, és ez ügyben is együtt dolgozunk.

A végére még hagytam néhány képet a délvidéki bánsági templomok sorsáról, ugyanis ez volt az a tevékenységünk, amely, azt mondhatom, hogy felkeltette a sajtó érdeklődését is, ugyanis napvilágra került, illetve valójában nyilvánosságra hoztuk, hogy az idén a Nagybecskereki Egyházmegye néhány templomáról lemondott, és sajnálatos módon ezek lebontásáról hozott döntést, illetve kilátásba helyezett döntést. Azt gondolom, hogy egy nagyon sikeres társadalmi fellépéssel sikerült megakadályozni azt, hogy egyfajta önkéntes értékpusztulás vagy visszalépés megvalósuljon, és azok az értékek, amelyek menthetőek voltak, azok megmaradhassanak.

Itt éppen a párdányi templomról láthatunk néhány képet, itt pedig a módosi templom látható, amelyre szeretném felhívni az Országgyűlés figyelmét is, ugyanis egy rendkívül értékes neogótikus temploma van ennek a településnek, ahol még mintegy 300-350 magyar él, többségük katolikus. Nagyon rossz állapotú a templom, de az egyedi értékei alapján mindenképpen szükség volna a megmentésére. Itt éppen egy Szent László-ábrázolás látható, de Szent Istvánról is van benne egy kép. Nagyon értékes ólombetétes, színes ablaküvegei vannak, egyedi építészeti jellemzőiben is egy kiváló alkotás, amely a helyi közösség - nagyrészt német származású közösség - hazaszeretetéről és a hungarustudatáról tanúskodik. Óriási hiba lenne, ha ez elpusztulna a neogót szárnyas oltárokkal és olyan minőségű, egyedi kivitelezésű belső berendezéseivel, amelyek megmaradására mindenképpen szükség volna. Nagyon reméljük, hogy valamilyen úton-módon, magyar segítséggel, magyar állami segítséggel ez is megmenthető lesz; mi most ezért is harcolunk.

Ezek a németcsernyei templom képei.

Végezetül pedig - merthogy az időm lassan letelik - egy mondat erejéig a terveinkre utalnék. A határon túli tevékenységeinket akként szeretnénk folytatni, hogy beindítjuk egyesületi szinten a szórványprogramot, bevonva ebbe a jövő nemzedéket, a fiatal nemzedéket, és szeretnénk eljutni azokra a területekre, a szórványba, ahol már nagyon alacsony a magyarok aránya, és várható, hogy ki is halhatnak ezek a területek. Ha ugyan megmenteni nem is lehet őket, de az ő hagyatékukat, kulturális örökségüket fényképesen dokumentáljuk - ideértve a temetőket, templomokat -, hogy ezekről valamiféle emlékanyag készüljön, mert úgy fognak ezek eltűnni, hogy régészeti emlékek sem maradnak majd utánuk az utókorra. Köszönöm a figyelmet.

Észrevételek, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm szépen Hetzmann Róbertnek, a Magyar Patrióták Közössége elnökének a tájékoztatóját.

Tisztelettel kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdésük, véleményük az elhangzottakkal kapcsolatban. *(Nincs jelzés.)*

Amennyiben most nincs, engedjék meg nekem, hogy az egyesület tájékoztatója kapcsán három fontos dologra föl hívjam a figyelmet. Amit Róbert is itt a végén kiemelt, hogy egyrészt az egyesület feladatai közül a dokumentáció a legfontosabb, hiszen ma még itt, a szórványban vannak olyan kulturális, történelmi, építészeti értékek, amelyek ma még láthatóak, fellelhetőek. A közös látogatásunkkor, amit tettünk államtitkár úrnál, ő is ígéretet tett arra, hogy az egyesületet igyekszik támogatni ebben a tevékenységében, hogy ezeknek az értékeknek a dokumentációja valóban megtörténjen, mert lehet, hogy pár évtized múlva ezek az értékek - akár a temetők, vagy említette Hetzmann elnök úr itt a bánsági templomokat - könnyen

lehet, hogy már nem lesznek, ezért fontos dolog, hogy ezt a dokumentációt elvégezzük.

A másik, amit szeretnék kiemelni, hogy a szerémségi Maradék település ügye is elhangzott itt. Újvidéktől délre található ma még 3-4 olyan falucska, melyekben, azt mondhatjuk, hogy még többen élnek magyarok, és a jótékonysági rendezvény is erről szólt, hogy ott egy magyarság háza és iskola létrejöhsen, hiszen itt még gyerekek is vannak. A szórványban egyébként jellemzően, ahol még élnek magyarok, inkább idősek vannak, de itt még hál' istennek vannak gyerekek, akiknek szükségük van anyanyelvi oktatásra, óvodára, képzésre.

A harmadik dolog, amire szeretnék kitérni, ez a bánási templomok ügye, amelyben valóban az egyesületnek is meg kell köszönnünk azt, hogy erre a problémára felhívták a figyelmet. Közben én - *(A Nemzetpolitikai Államtitkárság munkatársainak: Köszönöm szépen.)* - a Nemzetpolitikai Államtitkárságtól kaptam egy tájékoztatót az ügyről. Hetzmann Róbert is kitért arra, hogy a tavalyi esztendőben, 2014 nyarán volt az a papi szenátusi döntés a Nagybecskereki Egyházmegyében, ahol is kijelöltek templomot bontásra, illetve további 4 vagy 5 templom bontását kilátásba helyezte maga az egyházmegye, arra hivatkozva, hogy ezeket a templomokat ma már nincs, aki látogassa. Ekkor került a nyilvánosság elé - itt a fényképeken is láthattuk - ezeknek a gyönyörű templomoknak a sorsa.

Szeretném tájékoztatni a bizottságot és a jelen levőket arról, hogy ott azért tavaly nyáron, 2014 nyarán felgyorsultak az események. Augusztus 8-án a Nemzetpolitikai Államtitkárság, illetve az Egyházi, Nemzetiségi és Civil Kapcsolatok Államtitkársága, az Örökségvédelmi Államtitkárság és a Teleki Alapítvány munkatársai jártak a helyszíneken - Szerbcsernyén, Németcsernyén, Párdányban és Módos településeken -, ahol megtekintették ezeknek a templomoknak az állapotát és konzultáltak Németh László megyéspüspök úrral is, illetve a Teleki Alapítvány igazgatója elvállalta, hogy egy állapotfelmérést készítenek ezeken a templomokon. Ez az állapotfelmérés meg is történt, sőt a párdányi és németcsernyei templomoknál egy részleges felújítás is megtörtént. Itt elsősorban a padláson, a tetőtereken történt tetőfelújítás, bádogozás, tehát még a tél előtt a legfontosabb beavatkozások megtörténtek, hogy az épületek ne ázzanak, ne pusztuljanak tovább. Ehhez egyébként a Nemzetpolitikai Államtitkárság adott forrásokat a Teleki Alapítványnak, tehát külön támogatást biztosított a kormány ezekre a célokra és a további segítségnyújtás lehetősége is tervben van.

Köszönjük szépen az egyesületnek azt, hogy ezekre a bánási templomokra fölhívták a figyelmet, és fontosnak tartottam elmondani, hogy a megmaradásuk érdekében fontos lépések történtek, és reméljük, hogy történnek a jövőben is.

Még egyszer kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy van-e kérdés, hozzászólás. *(Jelzésre:)* Szászfalvi alelnök úré a szó.

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Bár nem kívántam hozzászólni, de megindította a gondolataimat elnök úr hozzászólása. Én is szeretném megköszönni az egyesület, a közösség munkáját. Érzem benne az ifjonti lelkesedést, és ehhez külön gratulálok. Köszönjük, és hosszú évtizedeket kívánunk a közösség munkájához.

Arra szeretném fölhívni a figyelmet, hogy szerintem nagyon fontos az, hogy ezek az épületek egykor és még most is többé-kevésbé egy élő közösség épületei voltak, ma is azok, és reméljük, hogy azok is lesznek, tehát én rendkívül fontosnak érzem azt, hogy az egyesület tevékenysége kapcsolódjon hozzá ennek a közösségnek a húsvér életéhez akár a szlovákiai magyar reformátusok tekintetében, akár a bánási katolikusok tekintetében. Én mindig ellene voltam annak az elképzelésnek - református lelkészként is -, hogy különválassuk az épületeket a közösségtől, az szerintem egy nagyon rossz út vagy útvonal, hogyha azt gondoljuk, hogy nekünk csak

örökséget kell védeni és épületeket kell fenntartani. Az épületeket a közösségeknek kell fenntartaniuk és a közösségeknek kell belakniuk. Tehát ez szerintem egy nagyon-nagyon rossz út lenne, és itt még talán nem tartunk, de én szeretném fölhívni a figyelmet, hogy nagyon-nagyon fontos, hogy együtt kell lélegezni azzal a közösséggel, amelyik ott él, aki ott ébred és ott fekszik le, és nagyon jól tudja, hogy mi volt az előzmény, mi volt a története például a szlovákiai református egyháznak, hogyha most éppen ott tartunk.

Tehát én javaslom, hogy Fazekas püspök úrral érdemes lenne akár estéket is átbeszélgetni egy-két pálinka mellett, hogy mi is az előzménye a történetnek, mert azért ezek nagyon komoly és érzékeny kérdések, amelyek azt a felvidéki magyar református közösséget naponta érintik, és akiknek meg kell küzdeniük az életben maradásért. Tehát szerintem nagyon fontos, hogy úgy végezzük ezt a tevékenységet, hogy közben a közösség igazi, hűség kérdései is ott vannak mellette, és természetesen bizonyára meg lehet találni a közös utat, csak nagyon fontos, hogy ne valakik ellen menjen ez a történet, hanem velük együtt, párhuzamosan.

Ugyancsak a bánási templomok esetében Németh László püspök urat nem úgy ismerem, mint aki templomromboló, egyházromboló meg közösségromboló ember lenne. Nyilvánvalóan vannak bizonyos objektív feltételek, problémák, nyilván itt is az állam segítségével, kormányunk segítségével meg lehet találni a megoldásokat. Itt elsősorban pénzügyi kérdések vannak, de a jövő kérdése is fölvetődik, mert az az egyik dolog, hogy megmentünk egy nagyon szép templomot vagy egy kulturális örökséget, aztán utána valamit ki kell találni, hogy akkor mi is legyen ott a következő 20-30-50-100 évben. Tehát szerintem itt is nagyon fontos az - és örülök neki, hogy elnök úr az elmúlt fél év konkrét eseményeiről is beszámolt, és örülök, hogy a Teleki Alapítvány, ahogyan régen is, most is aktívan közreműködik ebben -, tehát nagyon fontos szerintem az önök egyesületének az, hogy együttműködjön akár a Teleki Alapítvánnyal, akár az egyházi közösségekkel. Gratulálok a munkához és további sok sikert kívánok!

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr.

Más jelentkezőt nem látok, ezért kérdezem Hetzmann Róbert urat, hogy kíván-e az elhangzottakra reagálni. *(Jelzésre:)* Tessék!

Hetzmann Róbert válasza, reagálása

HETZMANN RÓBERT elnök (Magyar Patrióták Közössége): Köszönöm a szót.

Röviden annyit szeretnék reagálni, hogy valóban, a rövid felvezetésben erre nem fordítottam kellő hangsúlyt, és ezért köszönöm alelnök úrnak, hogy felhívta erre a figyelmet, hogy az épületeket valóban nem lehet különválasztani a közösségektől, és ezt mi olyannyira valljuk, hogy a szórványprogram egyik jelmondata is az volt, amit szó szerint szeretnék most idézni. Ahogy nincsen közösség... Pillanat! *(Belepillant a papírjaiba.)* Meg kell talájam, de ha nem találom meg, akkor elmondom a saját szavaimmal. Tehát, ahogy nincsen közösség érték nélkül, úgy érték sincsen közösség nélkül. Ezek szervesen egybekapcsolódnak, és hogyha ezt a kettőt elválasztjuk egymástól, akkor nem a teljes egységről beszélünk, és tulajdonképpen nem is tudunk akkor értelmesen foglalkozni a problémákkal és a dolgokkal. Tehát ezt magunk is így gondoljuk, és ezért a mi örökségvédelmünk egyik kulcskérdése is a funkcióvédelem, hogy az adott értékeknek, műemlékeknek, emlékhelyeknek funkciót kell találni, mégpedig a helyi közösség életében kell, hogy valamilyen funkciót betöltsenek.

Maradék esetében is látható volt ez, hogy egy szórvány közösséget támogattunk, egy élő közösséget, és ők vállalták az értékeik megmentését, megóvását, és a Szerémség régi magyar váraiba zarándokutakat fognak szervezni. Mi sohasem kiválasztunk találmásra egy helyszínt és megjelenünk ott mindenféle előzmény nélkül, hanem mindig helyi kezdeményezéseket támogatunk, tehát mindig olyan ügyekre

kívánjuk felhívni a figyelmet a saját eszközeinkkel, amelyek, mint helyi kezdeményezések, léteznek. E tekintetben rendkívül fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy kiváló együttműködéseink vannak a határon túli magyar közösségekkel, egyházakkal, civil szervezetekkel, helyi önkormányzatokkal, és nekünk ezek az együttműködések a legfontosabbak, mert nekik kell tudniuk felmutatni a saját értékeiket, illetve azokat a súlypontokat, ahol segítségre van szükségük.

Másrészt, a bánsági templomokra utalva, azt tartom fontosnak hangsúlyozni, hogy nem szeretnénk, ha ezeknek a templomoknak az ügye olyan síkra terelődne, mintha itt konkrétan néhány közösségről lenne szó vagy esetleg a püspökség és a helyi hívek között átmenetileg kialakult konfliktusról. Itt igazából ez a kérdés nem erről szól, hanem arról, hogy milyen nemzetpolitikát tartunk szem előtt, olyan nemzetpolitikát, amely a feladásra épül vagy olyat, amely a megmaradásra épül, és nagyon fontos a jelképek szintjén is megtalálni ezt az egyensúlyt - értem ez alatt a templomokat -, ugyanis ezek jelképek is, mert ha egy faluban eltűnik a templomtorony, akkor az ott annak a közösségnek a végét is jelenti. Itt eltérő álláspontok vannak.

Nekünk az az álláspontunk, hogy amíg egyetlen hívő is van, aki odajár, addig nem kérdés, hogy annak van funkciója, és annak ott kell maradnia, utána pedig el kell gondolkodni azon, hogy ha az képvisel művészeti értéket, történelmi értéket, akkor van-e olyan gazdasági teljesítőképeségünk, hogy ezeket megsegítsük. Ezen el lehet gondolkodni, itt lehet is róla vitatkozni, de amit nagyon fontosnak tartok hangsúlyozni, hogy a szemlélet a legfontosabb. Ha kiengedjük a szellemet a palackból és precedenst teremtünk arra, hogy templomokat lehessen lerombolni, akkor nagyon nehéz lesz meghúzni, hogy hol az a határ, amikor azt mondom valamire, hogy az az épület jelentéktelen és hívek sincsenek, a fenntartása csak viszi a pénzt, annak hasznosabb helye is lehet, és hol van az, amikor azt mondjuk, hogy az az érték - hiába, hogy már nincsenek hívek - az egyetemes magyarság számára is nagyon fontos. Ezt azért hangsúlyozom, mert például Dél-Erdélyben Árpád-kori templomok vannak olyan állapotban vagy még rosszabb állapotban, mint a bánsági templomok. Mi maximálisan meg tudjuk érteni a történelmi egyházak helyzetét, hiszen az elkobzott birtokaikat jelentős részben a mai napig nem kapták vissza, a gazdálkodásuk nagyon nehézkes, tehát ez egy rendkívül bonyolult probléma, csak éppen kialakíthat egy olyan folyamatot, aminek mérhetetlen nagy értékvesztés lesz az eredménye.

Szeretném mondani, hogy alapvetően nemcsak a Bánságról szólt ez a történet, és mi meg is értjük a helyi egyház nehézségeit, de mindenképpen azt tudom mondani, hogy az a két templom, amelyet végül a magyar kormány és az államtitkárság is megmentendőnek gondolt, illetve a módosi templom, melyre egyelőre még nem szántak forrásokat, mivel az műemléki védettség alatt van - de én hangsúlyozom, hogy az a műemléki védettség egy jogi védelmet jelent, az eső, a beázás és az állagromlás ellen a műemléki védettség nem jelent védelmet, tehát előbb-utóbb az is összedőlhet -, ezek esetében mi indokoltnak és szükségesnek tartjuk az épületek megmentését. Hangsúlyozom, például Módos esetében a katolikus sematizmus szerint, a 2001 körüli sematizmus szerint a katolikus hívek száma 350 fő, ami egy nagybacska Zala megyei falu. Ez nem azt jelenti, hogy ennyien el is járnak a templomba, természetesen, de ha 350 főnél húzunk egy határt, és az az alatt lévő közösségekről lemondunk, akkor én tartok tőle, hogy nagyon rossz következményei lennének annak. Úgyhogy ezért tartjuk nagyon szerencsésnek azt, hogy ez egy ilyen kimenetelű kezdeményezés volt, melynek végül is az lett az eredménye, hogy egy értékszemléletű, egy józan, de értékszemléleten alapuló álláspont tudott győzedelmeskedni, és a helyiek nevében is, mert erre külön megkértek minket, hogy ha lesz ez az alkalom, akkor mondjuk el. Úgyhogy a helyiek nevében is szeretném megköszönni Magyarország segítségét, nagyon jól esett ez azoknak az embereknek,

akikre magyar szerintem 60 éve rájuk se nézett. Ha másért nem, ezért megérte mindenképpen. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a reflexiót az elhangzottakra, és köszönöm szépen az egyesület tájékoztatóját, bemutatkozóját. Szép, eredményes munkát és tevékenységet kívánok önöknek! Reméljük, a jövőben is olyan hasznos lesz, mint az elmúlt rövid időben. Sok évtized áll önök előtt ebben a munkában - mint ahogy alelnök úr is fogalmazott -, ehhez jó egészséget és sok sikert kívánunk! Köszönöm szépen. Ezzel az első napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a Háló Egyesület tevékenységéről

Tisztelettel megkérem a Háló Egyesület részéről dr. Thuróczy György elnök urat és Schön György vezetőségi tagot, hogy fáradjanak az előterjesztői asztalhoz, illetve itt is szemléltető eszközt kívánnak igénybe venni, tehát tessék, parancsoljon! Thuróczy elnök úré a szó.

Dr. Thuróczy György tájékoztatója

DR. THURÓCZY GYÖRGY elnök (Háló Egyesület): Köszönöm szépen.

Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Úr! Képviselő Hölgyek és Urak! Köszönjük szépen a lehetőséget, hogy mi itt bemutatathatjuk a tevékenységünket, amit az elmúlt több mint 25 évben végeztünk. Jőmagam Thuróczy György vagyok, az egyesület, illetve a mozgalom egyik alapítója és az egyesület elnöke. Velem van Schön György úr, aki szintén az egyesület vezetőségének a tagja. Magam egyébként biofizikus kutató vagyok, tehát ez a tevékenység teljes mértékben társadalmi munka és Schön György úrnál is ugyanez a helyzet.

Néhány szót szólnék arról, hogy mit is csinálunk, és mik azok a főbb alapvetések és tevékenységek, amelyeket mi végzünk. Hogyha az előző előadáshoz kapcsolódok, akkor mi viszont egyértelműen a közösségekkel foglalkozunk, és ha lehet mondani, hogy a test a lélek temploma, akkor mi ezzel a lélekkel és ezekkel a közösségekkel szeretnénk foglalkozni és foglalkoztunk az elmúlt 25 évben. *(Elindul a vetített számítógépes prezentáció.)*

Négy szempontot tettem ide ki a diára, az egyik a közösségépítés, a másik a személyes találkozás, a harmadik a Kárpát-medencei magyarság és a negyedik a kultúra. Ezek azok a területek, amelyeken dolgozunk, és amelyek köré az összes aktivitásunk és tevékenységünk kötődik. A képen látható egy nagyon szép szimbólumunk, ez egy Háló-tábornak az egyik szimbóluma volt, ahol a kereszténységet a hal szimbolizálja, a Kárpát-medenceiséget a hal formája szimbolizálja, illetve az, hogy közösségben vagyunk. Ezen a képen minden rajta van, amit ez a négy tevékenység felölel.

Néhány szót szeretnék szólni az egyesület történetéről, ide kivetítettem egy rövid kronológiát. Mi 1989-ben alakultunk, és alapvetően kis közösségekből indultunk el, mi katolikus kisközösségi tagok voltunk. A '80-as évek közepétől az egyházon belül ez már engedélyezett volt és legálissá vált. Egyetlen dolog nem volt lehetséges, hogy ezek a közösségek, melyek jelentős számban voltak Magyarországon, kapcsolatot teremtsenek egymással. Ezt az államhatalom akkor nagyon veszélyesnek tartotta, és mi, amikor a rendszerváltás már közeledett, és látszott, hogy ez már be fog következni, akkor, 1989-ben azt gondoltuk, a legfontosabb dolog az, hogy ezek a kisközösségek kapcsolatba kerüljenek, így láthatóvá váljanak az egyház és a társadalom számára is. Ekkor alapítottuk a háló-mozgalmat, és Hálónak neveztük el, merthogy hálózatot kezdtünk építeni.

1993-tól a Kárpát-medence felé léptünk ki, elsősorban Erdélybe, majd később minden régió felé, mert kiderült, hogy a barátaink révén nagyon sok közösség alakult

a Kárpát-medencében, a határon túli területeken is, és nagyon nagy érdeklődés volt az iránt, hogy ebbe a hálózatba, ebbe a mozgalomba bekapcsolódjanak.

1996-ban egy 200 fős találkozót rendeztünk, ahol már mind az 5 határon túli régióból ott voltak képviselők, és tulajdonképpen itt alakítottuk meg a Háló Kárpát-medencei mozgalmát.

1999-ben gondoltunk egy nagyot és Székelyföldön, Homoródfürdőn egy 700 fős, egyhetes tábor szerveztünk, ahol szintén a Kárpát-medence minden területéről voltak már képviselők. Ez egy nagyon nagy sikerű, nagyon sok alapot meghatározó tábor volt, ahol kiváló előadóink voltak: Jelenics István végig velünk volt, Andrásfalvy Bertalan velünk volt, Kányádi Sándor bácsi ott töltötte velünk majdnem az egész hetet, úgyhogy egészen csodálatos időt töltöttünk együtt.

Ezt követte 2002-ben egy tábor, ahol már 1500-an voltunk Zánkán, és azt kell mondanom, hogy a Háló nagyobb ívű mozgalma és tevékenysége itt kezdődött el. 2003-tól elkezdtük a határon túli egyesületeket elindítani, minden régióban egyesületet alapítottunk, és 2004-től a Háló civil tevékenysége is elindult. Olyan projekteket indítottunk, amelyek már nemcsak az egyházon belülre szóltak, hanem a társadalmi kérdésekkel is foglalkoztak.

2003-2012 között Budapesten egy kulturális központot működtettünk a Ferenciek terén. Tulajdonképpen úgy indult a dolog, hogy mi kerestünk akkor egy irodát, mert már lehetetlenség volt, hogy 2003-ban egy konyhaasztal sarkáról működjön a mozgalom, és akkor a ferencesek följánlottak egy 300 négyzetméteres elég romos helyiséget. Ezt mi átalakítottuk és egy csodálatos kulturális központot alakítottunk ki, erről majd fogok néhány szót szólni. Illetve 2014-ben, mivel föl kellett adnunk ezt a helyet, most egy új kulturális központot tervezünk, ez a Semmelweis utcában van, erről is fogok néhány szót szólni.

Néhány számot szeretnék a Hálóról mondani. Összegyűjtöttem itt, hogy végül is mi történt, és milyen olyan számszerű dolgot lehet elmondani, ami nagyon izgalmas és érdekes lehet. Egyrészt 25 év működés 5 Kárpát-medencei régióban, 500-nál több közösségi találkozót szerveztünk ez alatt az idő alatt, a Kárpát-medence több mint 100 helységében történtek ezek a találkozók. Több mint 10 ezer ember személyes találkozását biztosítottuk ez alatt a 25 év alatt a Kárpát-medencében a Kárpát-medence csaknem 400 helységéből, és 14 Kárpát-medencei tábor szerveztünk ez alatt az idő alatt.

A kulturális tevékenységünkhöz és a társadalmi tevékenységünkhöz tartozó számok: ebben a kulturális központban 200 koncertet, 80 kiállítást rendeztünk, illetve 8 társadalmi projektet indítottunk el és 20 kiadványt adtunk ki, amelyekből néhányat önök meg is kaptak.

Néhány alapvetést szeretnék a Hálóról elmondani. Az egyik a személyesség: nagyon személyesen szeretnénk tartani a kapcsolatot, és a legfontosabb az, hogy azok, akik hozzánk tartoznak, vagy akik a Háló mozgalommal találkoznak, azok az emberekkel találkozzanak, és személytől személyig legyen ez a kapcsolatépítés.

A másik a kisközösség, a közösségépítés: mindent közösségben gondolunk, úgy gondoljuk, hogy az egyénnek is és a társadalomnak is a közösségekre van szüksége. Ez a legkisebb falutól a városig igaz, ezért a közösségépítés és közösségfejlesztés a Háló-mozgalom centrumában van.

A következő az alulról építkezés: csak olyan feladatot vállalunk el, amiről látjuk, hogy a helybeliek és azok, akik benne vannak, el tudják végezni. Tehát alulról indul minden kezdeményezés, mi tulajdonképpen csak koordináljuk ezeket.

A következő a nyitottság az ökumené felé: katolikus szervezetről van szó, de nyilvánvalóan ökumenikus irányban, tehát a többi történelmi egyház felé maximális nyitottsággal vagyunk és a társadalom felé is. Olyan programjaink és területeink vannak, amelyek ezt a nyitottságot mutatják.

A Kárpát-medencei magyarság: azt hiszem, erről nem is kell hosszabban beszélni, illetve még egy dolgot szeretnék kihangsúlyozni, ez a minőség. Minden olyan alkalmunk, kiadványaink, vagy amit elkészítünk, az olyan minőségű legyen, hogy az bárki számára mutassa azt, hogy itt egy minőségi és szép munka folyik.

A Háló szervezeti felépítéséről néhány szó és a dolgozókról: 5 + 2 egyesület van, 5 a Kárpát-medencében és 2 Budapesten. Kialakítottunk Háló-irodákat, most már minden régióban működik Háló-iroda, ahol főállású, részben félszállású munkatársak dolgoznak. A legfontosabb munkatársaink a bogozók - mi úgy hívjuk őket, hogy bogozók, mert a hálót bogozzák -, ez körülbelül 150 fő a Kárpát-medence szintjén, akik a helyi találkozókat, a helyi életet mozgatják, és azt kell mondjam, hogy ők a legfontosabb személyek a Háló életében. Van egy 6 fős vezetőség, ebben a határon túlról és Magyarországról is vannak, illetve van egy Bölcsék Köre, melynek a tagjai nekünk tanácsokat adnak, időnként leülünk velük beszélgetni, hogy végül is hogyan alakuljon a Háló, milyen feladataink legyenek, és hogy ők ezt hogyan látják. Ennek igen neves egyházi személyiségek a tagjai, néhány nevet ideírtam, hogy látható legyen.

(A *diára mutatva*:) Ha ezt az egyetlen diát mutatnám be, akkor a Háló tevékenységét bemutatnám. Úgy szoktuk mondani, hogy a Háló a találkozás helye. Semmi mást nem csinálunk, csak azt, hogy biztosítjuk azt a lehetőséget, hogy emberek, akik egyébként nem találkoznának, vagy nem jutna eszükbe, hogy ők közösségben legyenek, számukra generálunk olyan alkalmakat, ahol ők közösségben lehetnek, ezért 60-70 találkozókat szervezünk évenként a Kárpát-medencében. Mi adtunk egy lapot önöknek, amelyen a 2014-es találkozóink eseményei vannak összegyűjtve a különböző régiókban; ez egy nagyon szép lista, ha megnézik majd. Ezek 1-3 napos időtartamú találkozók 30-200 fő közötti részvétellel, és ami nagyon fontos, sokkal fontosabb, hogy helyben, a helyi emberek találkozzanak. Nagyon hangsúlyosnak tartjuk azt, hogy helyben, a helyi emberek a környező falukból, a környező településekről találkozzanak időnként, rendszeresen, hogy tudjanak egymásról és legyenek közösségben.

A szórványokat nagyon nagy mértékben támogatjuk ebben a munkában. Nagyon sok alkalommal azt tapasztaltuk, hogy ha a Háló nem megy oda, akkor igazából nincsen olyan közösségi esemény, ami a szórványban létrejönne. Nagyon szép élményeink voltak ezzel kapcsolatban, nemcsak mint kívülállónak vagy vendégnek a szórványban, hanem a szórványban élőknek is hatalmas élmények ezek a találkozók. Fontosnak tartjuk a kiscsoportos beszélgetést, pontosan azért, hogy a személyes találkozás lehetősége megvalósuljon.

Elsősorban a felnőtt korosztállyal foglalkozunk, de természetesen fiatalok is vannak. Ők most már külön életet kezdenek élni, és úgy látjuk, hogy a stafétabotot át tudjuk majd adni.

Nagyon fontosnak tartjuk a minőséget, ezt jeleztem is. A „Háló-találkozók kézikönyvét” is kiadtuk, hogy bárhol, aki rendez egy találkozót, az gyakorlatilag szépen meg tudja tervezni, és oda tud figyelni arra, hogy a találkozó a megfelelő minőségben készüljön és történjen meg. Illetve az egyszerűséget és a kis költségvetést is nagyon fontosnak tartjuk. A felső képen látható, ezen a délvidéki találkozón, hogy nem kellenek túl bonyolult körülmények ahhoz, hogy emberek beszélgessenek, egyszerűen az épület elé letettünk néhány széket, ott beszélgettek egymással és ugyanígy az udvarban is. Nem kell ehhez túl nagy költségvetés vagy túl elegáns körülmény, a legfontosabb az, hogy az emberek, akik ott szeretnének találkozni, közösségben legyenek és találkozhassanak.

Ez egy nagyon kedves levelem 2008-ból, Resicabányáról. Érdekes lenne végigmenni ezen a levélen, mert a szórvány magyarságnak minden elemét mutatja a helyesírástól kezdve, hogy milyen fontos az a találkozó, ami akkor ott történt, az ökömenével kapcsolatos gondolatok, ezek mind benne vannak ebben a levélben. Én

azt gondolom, hogy ha csak ezt a levelet látnánk, akkor körülbelül látnánk azt, hogy a szórványban mi történik, és milyen élet zajlik. Nincs most idő végigolvasni, de azt hiszem, ha beleolvasnak ebbe a levélbe, akkor látszik, hogy a szórványban mennyi minden tevékenység és feladat van.

Néhány szót a Hálóról, mint civil szervezetről és a társadalmi projektjeinkről. Létrehoztuk a Háló Gazdasági Tagozatot, amit azért hoztunk létre, mert rájöttünk arra, hogy szép, hogy mi találkozókat szervezünk és közösségeket építünk - főként a határon túli területeken, főleg a Kárpátalján és Délvidéken -, de ha nincs az embereknek munkája, akkor mondhatunk mi nagyon szépeket, de sok hatása és eredménye nem lesz. Ezért hoztuk létre a Háló Gazdasági Tagozatot, mellyel kifejezetten a kisvállalkozásokat kívántuk segíteni. Például Kárpátalján biogazdálkodási képzést indítottunk a Külügyminisztérium pályázata alapján, illetve ugyanígy Kárpátalján egy vállalkozói hálózatépítésbe fogtunk szintén egy pályázat kapcsán, amelyik nagyon hasznos volt, mert kiderült, hogy igazából az ottani embereknek is el kell hinniük azt, hogy ők, ha közösségben vannak, akkor sokkal erősebbek a maffiával és mindenfélével szemben, mint hogyha egyedül vannak.

Volt két drogprevenciós projektünk Budapest VIII. kerületében, a VédőHáló I. és VédőHáló II., melyek TÁMOP projektek voltak. Gyakorlatilag a Ferenciek terei központunkban voltak olyan programok, amelyek azokat a fiatalokat, akik már a határán voltak annak, úgymond, hogy elszálljanak, programokat csináltunk.

Szintén TÁMOP projektünk volt a Hálózd! projekt az ózdi kistérségben. Azt hiszem, nem kell elmondani, hogy milyen nehéz körülmények vannak ott. Az ózdi kistérségben egy másfél éves programban családsegítő és családépítő programokat tartottunk, ez is óriási sikerrel zajlott le, az elmúlt év végén fejeződött be. Illetve egy „KiLátó” nevű projektet is indítottunk, amelyben a civil mozgalomból alakuló szomszéd ünnepet próbáltuk a Háló berkein belül megvalósítani.

A Háló és a kultúra: a Háló kulturális központja 2003-2012 között működött a Ferenciek terén. 200 koncert, énekegyüttesek, dzsessz, kamarazene, népzene volt, 80 kiállítás, megalakítottuk a Kolta Galériát, amely egy neves fotógaléria lett már itt Budapesten. Közéleti Klub, Sándor Kör, Pedagógus Műhely működött itt és különböző közösségi programok voltak. Néhány plakátot kivetítettem - Sebő Ferencsel, Gryllus Dániellel, Ferenczy Andrással és dzsessz-zenészekkel -, ezek zajlottak ebben a központban, ahol nagyon nagy és nagyon szép élet volt. Sajnos anyagi okok miatt föl kellett adjuk ezt a központot, mert nem tudtuk tovább bérelni a helyiséget, de egy nagyon szép élet zajlott itt, ebben a központban.

Ezért gondoltuk úgy tavaly, hogy kellene egy új hely. Pályáztunk, amikor az V. kerületben a civil szervezeteknek kiírtak bérleti lehetőséget, így a Semmelweis utca 4. szám alatt, a volt Express Utazási Irodában bérelünk most egy helyiséget - amely jelenleg átépítés alatt van, körülbelül 40 százalékban van kész -, ahol a közösség és a kultúra metszéspontját szeretnénk megvalósítani. Kiállításokat, koncerteket szeretnénk rendezni, közösségi teret szeretnénk alakítani csoportmunkára, önismeretre. A kiállítás programjai elindultak, éppen az elmúlt héten volt egy kiállítás-megnyitó, és a képen az első fotókiállítás megnyitója volt novemberben, ahol látszik, hogy a tető még nincs kész, még gyakorlatilag ipari területnek tekinthető, de úgy gondoltuk, hogy a kulturális életet már el kell indítani, ezért a fotókiállítások most is már megtekinthetők a Háló Semmelweis utcai helyiségében. További források szükségesek a befejezéshez; értsék jól, ez a reklám helye itt.

Végezetül azzal szeretném befejezni, hogy a Háló katolikus gyökerű, nyelve magyar, formája közösségi, helye a Kárpát-medence, útja Istenhez vezet. Ezzel szeretném befejezni, és köszönöm a figyelmet.

Észrevételek, reflexiók

ELNÖK: Köszönöm szépen Thuróczy György elnök úr tájékoztatóját. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy van-e kérdésük, hozzászólásuk, észrevételük.
(*Jelzésre:*) Szászfalvi alelnök úr!

SZÁSZFALVI LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen, elnök úr. Most nem elnök úr után fogom megtenni az észrevételeimet.

Először is, azt gondolom, hogy egy ilyen hosszú múltra visszatekintő egyesület munkája előtt azt kell mondani, hogy köszönjük szépen a munkájukat, meg is süvegeljük ezt a munkát, mely valóban egy elég komoly múltat jelent már. Azt gondolom, hogy amikor a térképre tekintünk, akkor valóban azt is látjuk, hogy az egész Kárpát-medencében ezt a tevékenységet ki is fejt konkrétan a Háló Egyesület.

Volt és van szerencsém ismerni személyesen is ezt a munkát, és azt gondolom, hogy a két napirend valóban, egészen furcsa módon, de most itt jól ért össze, és valóban ez lenne talán az Országgyűlés feladata, hogy együtt lássa az épített örökség megmentését, működését, másrészt pedig az életnek, a közösségnek a megmaradását és megmentését. Én személyesen is nagyon fontosnak érzem - amit, úgy gondolom, egy kicsit elhanyagoltunk az elmúlt időszakban - nemcsak a közösségépítést, mint olyat, hiszen arról talán többet beszélünk, de talán a személyiségfejlesztést - elég szerencsétlen ez a terminológia -, mert az emberrel, mint egyénnel való foglalkozás nagyon fontos. Hiszen beszélgethetünk itt stratégiákról, beszélgethetünk koncepciókról, sok mindenről beszélgethetünk, de az ember nélkül, az egyén nélkül, az egyéniség nélkül, a személy nélkül ebből nem lesz semmi és nem lehet semmi, tehát ilyen szempontból tartom ezt rendkívül fontosnak. Nyilván az egyházi közösségnek, az egyéb civil közösségnek és sok egyéb közösségnek van ilyen irányú tevékenysége, de azt gondolom, hogy a Kárpát-medencében, az elmúlt 25 esztendőben a Háló kiemelkedő teljesítményt tudhat maga mögött ezen a területen.

Én nagy szeretettel bátorítom továbbra is ezt a közösséget, hogy továbbra is fejtse ki hathatós tevékenységét. Nyilván mindenféle segítséget megad a bizottság, illetve a kormányzat ehhez, és gondolom, hogy az illetékes tényezőkkel is folynak tárgyalások és megbeszélések, legalábbis remélem. Ezeket a programokat mindenképpen tovább kellene vinni, és nagyon jó lenne, ha egyszer össze tudnának majd érni azok a programok, hogy a közösség megmaradása az egyéneken keresztül szolgálni fogja a kulturális örökség megmaradását is hosszú távon, hiszen az a cél, hogy a meglévő kulturális örökségeinkben élet legyen, valóságos élet, egészséges élet és ehhez mindenképpen hozzátartozik a Háló munkája is. Úgyhogy gratulálok, további sok sikert és kitartást kívánok!

DR. THURÓCZY GYÖRGY elnök (Háló Egyesület): Köszönjük szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr.

A bizottság részéről van-e más kérdés, vélemény? (*Nincs jelzés.*) Nincs. Elnök urat kérdezem, hogy kíván-e a dicsérő szavakra reagálni.

DR. THURÓCZY GYÖRGY elnök (Háló Egyesület): Átengedem a lehetőséget Schön György úrnak.

Schön György reagálása

SCHÖN GYÖRGY vezetőségi tag (Háló Egyesület): Köszönjük szépen, csak néhány szóban.

Mindig a részletek a fontosak, és talán csak azzal lehet kiegészíteni az itt elhangzottakat, ha felsorolunk néhány helységnevet: Resicabánya, Szentjobb,

Székelykeve, Versec, Rózsaszállás, Udvarszállás, Balazsér, Karácsfalva, Szenc, Sándoregyháza, Muzslya. Ezek mind nemcsak helységnevek, földrajzi helyek, amivel mi szeretünk dicsekedni - itt a térképen is rajta vannak -, hanem ezekhez mind személyek, arcok kötődnek. Talán a mi tevékenységünkől igazán azt lehet kiemelni, ami a száraz elmondásból nem derül ki, vagy nehezen jön át, ez valahogy az összetartozás a gyakorlatban. Tehát az az érzélem, az az érzés, ami az emberekben egy-egy ilyen találkozás alatt fölszabadul, ezt nem lehet mérni. Amikor egy kárpátaljai egy délvidékivel találkozik, és elmondják egymásnak a gondjukat-bajukat, és ez a fajta személyi szövet, ami szövődik, ami tulajdonképpen nem látható, nem is bizonyítható, de mégis ilyen Kárpát-medencei arcokban mutatkozik meg, talán ez az, ami igazán fontos és értékes ebben.

A másik pedig az, hogy igenis időt kell szánni egymásra, és hogyha ezt az időt rászánjuk, akkor máris ez a tevékenység, amit mi folytatunk, egy társadalmilag hasznos tevékenység lesz. Mert hiszen ez az idő, amit egymásra szánunk, és ezek a csodálatos helyek a Kárpát-medencében, amit végiglátogatunk nemcsak mi, hanem mindenki, aki eljön a találkozókra, ez már egy kötődést és egy otthon érzést teremt, erősíti a helyieket és erősíti azokat is, akik messziről jöttek. Ilyen módon hiszünk abban, hogy ezt a fajta tevékenységet vagy ezt a fajta mozgást igenis mozgatni kell, mert önmagától nem működik, de igenis abban hiszünk, hogy ez többszörözi magát és többszörözhető ezen elvek mentén, amiket itt már elmondott az elnök úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Schön György választát és kiegészítését. Jómagam is szeretném megköszönni a tájékoztatást még egyszer.

Milyen érdekes, hogy egy rövidke szóban mennyi minden benne van, hiszen az egyesület neve, hogy Háló - személyes beszélgetésünkör is szóba került ez -, ennek van egy ősi keresztény üzenete, ugyanakkor pedig utal erre a szervezetségre, amit önök az elmúlt 25 évben kialakítottak. Kezdték itt, az anyaországban, majd túlnyúlt ez a közösségépítés a megszervezett programokkal a határokon túlra, úgyhogy többféle jelentőséggel is bír maga az egyesület neve is és igen érzékeny és fontos utalásokat tesz.

Én is szeretném megköszönni az önök eddigi munkáját. Önök mögött most már egy negyedszázad áll, kívánjuk azt, hogy a jövőben is tudják végezni ezt a közösségépítő munkájukat, melyhez sok sikert kívánunk!

Köszönjük szépen az ifjú egyesületnek és az idősebb egyesületnek is a mai tájékoztatóját. A napirendi pontot ezzel lezárom.

Egyebek

Az „Egyebek” napirendi pontban szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy a legutóbbi bizottsági ülésünkön tájékoztattam Kiss László képviselő úr leveléről a bizottságot, melyben kérte egy ÁSZ-anyag kapcsán, hogy tárgyaljunk a Bethlen Gábor Alap tevékenységéről, illetve kérdezte, hogy az ÁSZ végzett-e ott vizsgálatot. Az Állami Számvevőszéktől visszajelzést kaptunk, hogy a jövő héten, hétfőn, 10 órakor, azaz március 16-án tudnának eljönni a bizottsági ülésre. Tehát ez a napirendi pontunk már biztos, erről fogjuk értesíteni a Bethlen Gábor Alap vezérigazgatóját is, mert az ÁSZ ekkorra jelezte a jöttét.

A továbbiakban, a rá következő héten, március 23-án, délelőtt, előreláthatólag zárt ülés keretében a két kárpátaljai főkonzullal lesz lehetőségünk itt találkozni a bizottsági ülésen, Beregszász és Ungvár főkonzuljával, ők jelezték az érkezésüket.

Az ülés berekesztése

Van-e más észrevétel a bizottság tagjaitól? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, úgy nagyon szépen köszönöm a részvételüket, munkájukat és még egyszer köszönöm kedves vendégeinknek, hogy itt voltak. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 13 perc.)

Pánczél Károly
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Bihariné Zsebők Erika